

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ“

Приета от ФС (протокол № 2 / 6.03.2020):

Приета от КС (протокол № 7 /18.02.2020):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИКОНОМИКС“;

ЗА СПЕЦ: Всички специалности 3,7, 3.8, 3.9; ОКС „магистър“, редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 ДНДО и СПН; СЕМЕСТЪР: 10;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 360 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 12

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	300	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Христо Мавров)

2.
(гл. ас. д-р Александър Тодоров)

Ръководител катедра:
„Обща икономическа теория“ (доц. д-р Христо Мавров)

I. АНОТАЦИЯ

Икономиксът се занимава с механизма на разпределение на ограничените ресурси за задоволяване на обществените потребности и функционирането на националните стопанства в пазарни условия. Изучава поведението на икономическите субекти, основано на принципите на оптималността, еквивалентността и взаимната изгода, тяхното взаимодействие на пазарите и резултатите от това взаимодействие, както на ниво отделен субект, така и в рамките на цялата икономика. Основни раздели на дисциплината са: теория на потребителския избор, теория на фирмата (производството), теория на пазара и ценообразуването при различни пазарни структури, макроикономическо равновесие, нестабилност и растеж на икономическата система и макроикономическа политика.

Цел на дисциплината. Целта на курса е разбиране на механизма на функциониране на пазарната икономика при решаване на фундаменталните въпроси, пред които е изправена, и запознаване с основните теоретични модели, чрез които се измерват макроикономическите променливи, описват се макроикономическите явления и се анализират инструментите на макроикономическата политика.

Предварителни изисквания. Успешното усвояване на учебното съдържание на дисциплината не изисква предварителни знания по икономика. Доколкото Икономиксът включва в инструментариума си анализ на зависимости, за по-дълбоко навлизане в икономическите процеси и явления са необходими елементарни знания по математика на ниво среден курс.

Изграждане на знание и разбиране. Проблематиката на дисциплината „Икономикс“ се отнася към фундаменталното икономическо знание, което стои в основата на икономическата култура и базисната професионална подготовка на студентите – икономисти. Дава знание за основните характеристики на пазарната среда както на микро, така и на макроравнище. Изгражда разбиране за основните закономерности и принципи на пазарното равновесие и за условията за оптимизация на пазарното поведение на потребител и производител.

Приложение на знания и умения. Курсът по Икономикс осигурява методологична и теоретична подготовка, умения и нагласи за използване на научни методи при анализа и управлението на икономическите процеси на ниво домакинство, фирма, пазар, като и в цялост за макроикономическата система. В частност, дава знания и формира аналитични умения за оценка на поведението на потребителя, за ефективността в действието на фирмата и пазарите, за последиците и ефективността на използваните инструменти на фискалната и паричната политика за управление на макроикономическата система.

Формиране на нови умения. Икономиксът формира адекватна ориентация на бъдещите икономисти в пазарната среда и осигурява теоретичен инструментариум за възприемане и оценка на икономическата политика на правителството и държавата. Изграждайки способности за самостоятелно теоретично мислене, успешно преминалите курса студенти не само разширяват и обогатяват общата си икономическа култура, а разполагат с теоретичен фундамент, който им позволява да разбират, да усвояват и използват научната и научно-приложната литература в областта на специалните икономически дисциплини – особено в областта на публичните финанси, паричната теория и политика, теорията за световното стопанство и други дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ И МЕТОДОЛОГИЯ НА ИКОНОМИКСА		3	2	
1.1.	Оскъдност, избор, алтернативни разходи			
1.2.	Граница на обществените производствени възможности			
1.3.	Основни икономически дилеми на обществения избор			
ТЕМА 2. ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ И ЕЛАСТРИЧНОСТ		3	2	
2.1.	Търсене и предлагане на стоковия пазар			
2.2.	Пазарно равновесие			
2.3.	Еластичност на търсенето и предлагането			
ТЕМА 3. ПОВЕДЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА, ПОЛЕЗНОСТ И ТЪРСЕНЕ		3	2	
3.1.	Търсене и потребление			
3.2.	Теория на полезността			
3.3.	Кардинален подход и извеждане кривата на търсене			
ТЕМА 4. ПРОИЗВОДСТВО И РАЗХОДИ НА ФИРМАТА		3	2	
4.1.	Фирмата като пазарен субект			
4.2.	Производство и производствена функция в кратък период			
4.3.	Икономическа концепция за разходите и печалбата			
4.4.	Видове разходи в кратък период			
ТЕМА 5. ПАЗАРНИ СТРУКТУРИ		3	2	
5.1.	Съвършена конкуренция			
5.2.	Несъвършена конкуренция. Чист монопол			
5.3.	Монополистична конкуренция и олигопол			
ТЕМА 6. ИЗМЕРВАНЕ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОМЕНЛИВИ		3	2	
6.1.	Характеристики на пазарната макросистема			
6.2.	Брутен продукт – същност, характеристика, видове			
6.3.	Подходи за измерване на БВП			
ТЕМА 7. МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ		3	2	
7.1.	Съвкупно търсене и съвкупно предлагане			
7.2.	Макроикономическо равновесие – параметри и видове			
7.3.	Макроикономически подходи и теории за равновесието			
ТЕМА 8. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ		3	2	
8.1.	Стопански цикли и кризи			
8.2.	Безработица			
8.3.	Инфлация			
ТЕМА 9. ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ		3	2	
9.1.	Същност, типология и измерване на растежа			
9.2.	Фактори и теории на икономическия растеж			
9.3.	Икономически растеж и устойчиво икономическо развитие			
ТЕМА 10. МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА				
10.1.	Цели на макроикономическата политика			
10.2.	Фискална политика			
10.3.	Парична политика			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Контролна 1–тест, задачи и теоретични въпроси по Микроикономика	1	90
1.2.	Контролна 2–тест, задачи и теоретични въпроси по Макроикономика	1	90
Общо за семестриален контрол:		2	180
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест и задачи и/или теоретични въпроси)	1	120
Общо за сесиен контрол:			
Общо за всички форми на контрол:		3	300

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Младенова, З. (ред.) (2018) Икономикс. Варна: Издателство „Наука и икономика“.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Младенова, З. (ред.) (2015) Микроикономика. Варна: СТЕНО.
2. Мавров, Хр. (ред.) (2018) Микроикономика: тестове, задачи, въпроси. Варна: СТЕНО.
3. Владимирова, Вл. (ред.) (2014) Макроикономика. Варна: СТЕНО.
4. Колев, К. (ред.) (2016) Макроикономика: тестове, задачи, въпроси. Варна: СТЕНО.
5. Мавров, Хр. (2019) Макроикономическа теория и политика за макроикономическа стабилизация – поява и развитие до глобалната финансова криза от 2008-2009 година. Годишник на Икономически университет - Варна, 89, с.44-87.
6. Тодоров, А. (2015) Влияние на пазарната концентрация върху рентабилността на примера на търговските банки в България. *Известия на Икономически университет – Варна*, Кн. 4, с. 45-56.
7. Тодоров, В. (2012) Роля на паричната политика за възникване на финансовата криза в САЩ от 2007-2009 г. *Известия на Икономически университет – Варна*, Кн. 2, с.63-73.
8. Якимова, Ив. и др. (2014) Социално-икономически измерения на рецесионната българска икономика в периода 2008 - 2013 г. [Монография] , СТЕНО, Варна
9. Mankiw, N.G. (2018) Principles of Economics. 8th Ed. Boston, MA: Cengage Learning.
10. Mankiw, N.G., Cowles, L. (2018) Principles of Economics. 2nd Ed. New York: W.W. Norton